

EU:n suositus "Investing in Children: breaking the cycle of disadvantage"
(Sijoitetaan lapsiin ja katkaistaan vähäosaisuuden kierre)

Pelastakaa Lapset -järjestön lausunto, helmikuu 2013

Pelastakaa Lapset uskoo vakaasti, että noudattamalla lasten oikeutta osallisuuteen (lasten oikeuksia koskevan yleissopimuksen 12 artiklan mukaan) torjutaan tehokkaasti köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä.

Köyhissä oloissa kasvavilla lapsilla on vain vähäiset mahdollisuudet käyttää oikeuksiaan. Pelastakaa Lapset -järjestö on ollut ympäri Eurooppaa todistamassa, kuinka köyhyys riistää lapsilta heidän mahdollisuutensa koulutukseen, terveydenhoitoon, terveelliseen ruokavalioon, asianmukaiseen asumis- ja elinympäristöön, perheen tukeen ja väkivallalta, hyväksikäytöltä, laiminlyönneiltä ja riistolta suojautumiseen. Olemme huomanneet, että lapset kokevat syrjintää sosiaalisen asemansa vuoksi ja että he syrjäytyvät sosiaalisesti, koska heidän mahdollisuutensa osallistua esimerkiksi vapaa-ajan, kulttuuri- ja urheilutoimintaan ovat rajalliset.

"Minua kiusataan nykyisessä koulussani vaatteiden takia. En oikeastaan tiedä miksi. Haluaisin mennä toiseen kouluun, mutta sinne pitäisi mennä bussilla eikä meillä ole tällä hetkellä varaa bussilippuun."

12-vuotias tyttö

"Olen menettänyt monta ystävää, koska meillä ei ole tarpeeksi rahaa. Ystävät luulevat, etten halua olla heidän kanssaan, koska en lähde heidän mukaansa erilaisiin paikkoihin. Kyllä minä haluaisin! Minulla ei vain ole varaa."

17-vuotias tyttö

(Lainaukset ovat Ruotsin Pelastakaa Lapset -osaston kirjasesta "På marginalen").

Euroopan komission suositus lasten köyhyyden torjumiseksi on merkittävä teko eurooppalaisessa taistelussa lasten köyhyyttä vastaan. Pelastakaa Lapset -järjestö ottaa ilolla vastaan komission lähestymistavan, jonka keskiössä ovat lapsen oikeudet, lapsen oma etu ja kaikkein huono-osaisimpien lasten tasavertaisuuden tukeminen.

Pelastakaa Lapset vaatii panostamaan lapsiin riittävästi, jotta saavutetaan välittömiä ja pysyviä parannuksia köyhissä oloissa kasvavien lasten elämään ja koko yhteiskuntaan. Lasten kehitykseen ja hyvinvointiin panostamalla, esimerkiksi tukemalla heidän ihmissuhdetaitojaan ja kognitiivisia kykyjään, saavutetaan kasvua ja hyvinvointia sekä nykyhetkessä että tulevaisuudessa, jolloin lapset ovat jo kasvaneet aikuisiksi. Kehotamme jäsenvaltioita käyttämään kaikki käytettävissä olevat resurssinsa (lasten oikeuksia koskevan yleissopimuksen 4 artiklan mukaan), jotta lasten oikeuksia voitaisiin noudattaa ja jotta lapsiin keskeisesti liittyvät toiminnot välttyisivät budjettileikkauksilta ja säästöiltä.

Suhtaudumme erityisen myönteisesti siihen, että komissio on sitoutunut hyödyntämään EU:n omia välineitä, kuten Eurooppa 2020 -strategiaa ja asiaankuuluvia EY:n rahoitusvälineitä, taisteluun lapsiköyhyyttä vastaan. Rakennerahastoilla voidaan auttaa jäsenvaltioiden pyrkimyksiä puuttua lasten köyhyyteen. Pelastakaa Lapset tukee voimakkaasti ehdotusta, jonka mukaan sosiaalirahaston varoja varataan sosiaalisen osallisuuden kehittämiseen ja köyhyyden torjumiseen. Yhteiskunta ja sen

kansalaisjärjestöt ovat tärkeitä toimijoita lasten köyhyyden torjunnassa, ja toivotammekin heidät tervetulleiksi mukaan suunnittelemaan ja hankkimaan rahoitusta.

Rahoitushankkeet ovat kuitenkin vain yksi osa taistelussa lasten köyhyyttä vastaan. Olemme erittäin tyytyväisiä siihen, että komissio pyrkii tarjoamaan lasten käyttöön riittävästi resursseja ja laadukkaita palveluja, kuten esimerkiksi terveydenhoidon järjestelmiä, hyvän asumis- ja elinympäristön, perheen tuen, johon kuuluu vanhempien osallistuminen työmarkkinoille, laadukasta sijaishuoltoa ja tietenkin koulutusta.

Tasavertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen koulutukseen, joihin kuuluvat myös opintokäynnit, kouluretket, ym. ovat keskeisen tärkeässä asemassa yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamisessa ja köyhyyden kierteen katkaisemisessa. Koulujen pitäisi toimia arjen turvasatamina, joissa ei syrjitä eikä jätetä ulkopuolelle.

Jotta lapset saisivat kokea sosiaalista osallisuutta ja osallistua ikäistensä toimintaan, vapaa-ajan harrastusten, kuten esimerkiksi kulttuuri- ja urheiluharrastusten, tulisi olla ilmaisia tai edullisia.

Pelastakaa Lapset uskoo vakaasti, että noudattamalla lasten oikeutta osallisuuteen (lasten oikeuksia koskevan yleissopimuksen 12 artiklan mukaan) torjutaan tehokkaasti köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä. Lapset ovat oman elämänsä asiantuntijoita, ja he voivat antaa tietoa ja ideoita, joita aikuiset eivät ole huomanneet tai joiden tärkeyttä aikuiset eivät ole ymmärtäneet.

EU:n suositus ”Sijoitetaan lapsiin ja katkaistaan vähäosaisuuden kierre” toimii tärkeänä kannustimena EU:n jäsenvaltioissa konkreettisten ja tiukkojen toimien toteuttamiseksi. Toteuttaessaan komission suosituksia jäsenvaltioiden pitää etsiä leimautumisen ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi yleispäteviä ratkaisuja, joista hyötyvät kaikki lapset: myös ne, jotka ovat kaikkein haavoittuvimmassa ja heikoimmassa asemassa.

Kaikki Euroopan Pelastakaa Lapset -järjestöt Tanskassa, Suomessa, Saksassa, Islannissa, Italiassa, Liettuassa, Alankomaissa, Norjassa, Romaniassa, Espanjassa, Ruotsissa ja Sveitsissä toimivat yhdessä sekä kansallisella että EU:n tasolla toteuttamalla ohjelmia ja tukemalla lasten oikeuksien noudattamista YK:n yleissopimuksen vahvistamalla tavalla (lasten oikeuksia koskeva yleissopimus UNCRC). Olemme sitoutuneet työskentelemään yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa sekä nykyisen suosituksen että aiempien lasten köyhyyden ehkäisemiseksi tehtyjen sitoumusten täytäntöönpanon tukemiseksi.

Lisätietoja antavat:

Riitta Kauppinen, kansalaistoiminnan päällikkö, Pelastakaa Lapset, 050 433 1260, riitta.kauppinen@pelastakaalapset.fi

Olivia Lind: Olivia.Lind@savethechildren.be

Manuela Smolinski: Manuela.Smolinski@savethechildren.be

Pelastakaa Lapset -järjestön EU:n toimisto:
Avenue des Arts 1-2
1210 Bryssel
Puh. +32 2 250 09 01